

4 Rozpočet škôl a školských zariadení

Škola a školské zariadenie ako rozpočtová organizácia je právnická osoba štátu, obce alebo vyššieho územného celku, ktorá je zriadená na plnenie úloh štátu, obce alebo vyššieho územného celku vyplývajúcich z osobitných predpisov. Školu ako rozpočtovú organizáciu nemožno zriadiť na výkon rozhodovacích právomocí, ktoré pre jej zriaďovateľa vyplývajú z osobitných predpisov.

Škola a školské zariadenie hospodári samostatne podľa schváleného rozpočtu s prostriedkami, ktoré jej určí zriaďovateľ v rámci svojho rozpočtu a s prostriedkami, ktoré môže prijímať aj od iných subjektov. Príjmy a výdavky školy sú súčasťou rozpočtu zriaďovateľa. Zriaďovateľ po schválení rozpočtu vykoná jeho rozpis na školy a školské zariadenia vo svojej pôsobnosti. V praxi to znamená, že zriaďovateľ im rozpíše podľa ekonomickej rozpočtovej klasifikácie príjmy, ktoré musí naplniť vo svojom rozpočte príjmov a rovnako jej rozpíše podľa funkčnej a ekonomickej rozpočtovej klasifikácie aj výdavky. Ďalej im určí záväzné ukazovatele rozpočtu; stanoví, ktoré konkrétne príjmy a ktoré z výdavkov sú pre školy a školské zariadenia záväzné (napr. výdavky na platy, na opravu a údržbu a pod.).

4.1 Zostavenie a členenie rozpočtu škôl a školských zariadení

Rozpočet školy a školského zariadenia (ďalej len „rozpočet“) sa zostavuje podľa platnej rozpočtovej klasifikácie; podľa nej sa jednotne určujú a triedia príjmy a výdavky rozpočtu, vrátane ich vecného vymedzenia.

Rozpočtovú klasifikáciu školy tvorí:

- druhová,
- organizačná,
- ekonomická
- funkčná klasifikácia.

Funkčná klasifikácia sa používa najmä na účely medzinárodného porovnávania výdavkov verejnej správy podľa funkcií verejnej správy; funkčnú klasifikáciu ustanovuje osobitný predpis, ktorým je vyhláška Štatistického úradu Slovenskej republiky č. 257/2014 Z. z., ktorou sa vydáva štatistická klasifikácia výdavkov verejnej správy.

Ekonomickú klasifikáciu spolu s druhovou a organizačnou klasifikáciou ustanovuje opatrenie č. MF/010175/2004-42, ktorým sa ustanovuje druhová klasifikácia, or-

ganizačná klasifikácia a ekonomická klasifikácia rozpočtovej klasifikácie v znení neskorších predpisov (ďalej len „opatrenie MF/010175/2004-42“). Ministerstvo financií Slovenskej republiky pre jednotné uplatnenie ekonomickej rozpočtovej klasifikácie vydalo metodické usmernenie k opatreniu č. MF/010175/2004-42 a vysvetlivky k ekonomickej klasifikácii rozpočtovej klasifikácie v znení dodatkov (ďalej len „usmernenie“) uverejňovaných vo Finančnom spravodajcovi (FS).

* * *

Otázka:

Škola je na rozpočet svojho zriaďovateľa napojená svojimi príjmami a výdavkami. Uplatňuje sa u týchto príjmov a následne výdavkov rozpočtová klasifikácia?

Odpoveď:

Škola má povinnosť zostavovať svoj rozpočet podľa platnej rozpočtovej klasifikácie; vyplýva to z § 4 ods. 4 zákona č. 523/2004 Z. z., podľa ktorého sa v rozpočte verejnej správy pri sledovaní plnenia rozpočtu verejnej správy uplatňuje rozpočtová klasifikácia, podľa ktorej sa jednotne určujú a triedia príjmy a výdavky rozpočtu verejnej správy vrátane ich vecného vymedzenia a finančné operácie s finančnými aktívami. Škola sleduje príjmy na svojom príjmovom rozpočtovom účte; tieto príjmy podľa § 4 ods. 4 zákona č. 523/2004 Z. z. zatrieďuje podľa platnej rozpočtovej klasifikácie. Škola je svojimi príjmami napojená na rozpočet zriaďovateľa; príjmy školy sú súčasťou rozpočtu jej zriaďovateľa. Škola tieto príjmy nemôže použiť na svoje rozpočtové výdavky, ale ich musí odvieť svojmu zriaďovateľovi. Zriaďovateľ následne tieto prostriedky poukáže škole na jej vkladový výdavkový účet, z ktorého škola uhrádza svoje výdavky. Na tomto účte sleduje čerpanie svojich výdavkov, ktoré rovnako ako príjmy, zatrieďuje podľa platnej rozpočtovej klasifikácie. Škola je aj svojimi výdavkami napojená na rozpočet zriaďovateľa; tak ako príjmy, aj jej výdavky sú súčasťou rozpočtu jej zriaďovateľa.

* * *

Riaditeľ školy a školského zariadenia je povinný:

- zostaviť rozpočet podľa platnej rozpočtovej klasifikácie,
- pri jeho zostavení akceptovať záväzné ukazovatele určené zriaďovateľom.

Rozpočet sa člení na:

- rozpočet príjmov, t. j. bežné a kapitálové príjmy školy a školského zariadenia,
- rozpočet výdavkov, t. j. bežné a kapitálové výdavky školy a školského zariadenia.

Medzi bežné príjmy školy a školského zariadenia patria najmä:

- príjmy z vlastníctva majetku – príjmy z prenájmu pozemkov, budov, priestorov a objektov (telocviční, ihrísk, školských jedální a pod.),

- príjmy od rodičov a iných oprávnených osôb na čiastočnú úhradu prevádzkových nákladov v školských zariadeniach,
- príjmy za stravné,
- príjmy zo združených prevádzkových prostriedkov,
- úroky,
- príjmy z dobropisov,
- príspevky od darcov a sponzorov,
- dotácie zo štátneho rozpočtu a z ostatných rozpočtov sektora verejnej správy.

Medzi kapitálové príjmy školy a školského zariadenia patria najmä:

- príjmy z predaja majetku,
- príjmy zo združených investičných prostriedkov,
- príspevky od darcov a sponzorov na obstaranie hmotného majetku a na investičnú činnosť,
- dotácie zo štátneho rozpočtu a z ostatných rozpočtov sektora verejnej správy na obstaranie hmotného majetku a na investičnú činnosť.

Medzi bežné výdavky školy a školského zariadenia patria najmä:

- výdavky na platy pedagogických a nepedagogických zamestnancov,
- výdavky na poisťné a príspevok do poisťovní,
- výdavky na zabezpečenie výchovno-vzdelávacieho procesu a prevádzku školy a školského zariadenia – cestovné náhrady pre pedagogických a nepedagogických zamestnancov, výdavky na energie, na nákup materiálu, na úhradu služieb, na opravy a údržbu, na prepravu a na nájomné.

Medzi kapitálové výdavky školy a školského zariadenia patria najmä:

- výdavky na nákup strojov, prístrojov, zariadení (napr. na výpočtovú techniku, učebné pomôcky),
- výdavky na obstaranie projektovej dokumentácie,
- výdavky na investičnú činnosť, na realizáciu stavieb a ich technického zhodnotenia.

* * *

Otázka:

Ako sa rozpočtujú finančné prostriedky pre školy od iných subjektov verejnej správy (napr. od MŠ SR, VÚC, ÚPSVaR)?

Odpoveď:

Príjemcom týchto finančných prostriedkov je obec, ide o príjmy obce, ako sú vymedzené v § 5 zákona č. 583/2004 Z. z.; tieto príjmy podľa rozpočtovej klasifikácie zatrieduje obec. Ak sú finančné prostriedky určené škole, napr. na prenesený výkon štátnej správy, obec uskutoční prevod týchto prostriedkov bez

označenia rozpočtovou klasifikáciou školy na jej vkladový výdavkový účet. Škola použitie týchto prostriedkov na rozpočtové výdavky zatriedi na vecne príslušnú položku a podpoložku ekonomickej rozpočtovej klasifikácie. V rámci koncoročného bilancovania príjmov a výdavkov rozpočtu obce ako celku, t. j. vrátane príjmov a výdavkov školy, bude v týchto prípadoch (dotácie na výkon preneseného výkonu štátnej správy v školstve, nenávratné finančné príspevky zo ŠR a z EÚ na financovanie spoločných programov určených pre školstvo, dotácie z ÚPSVR na rôzne účely v rámci školstva) obec vykazovať rozpočtové príjmy (v rozpočte príjmov, ako aj v plnení rozpočtu), čo znamená, že rozpočet obce vo finančnom výkaze o plnení rozpočtu subjektu verejnej správy FIN 1-04 bude prebytkový. Škola bude vykazovať realizované rozpočtové výdavky zatriedené podľa rozpočtovej klasifikácie a jej rozpočet bude vo finančnom výkaze o plnení rozpočtu subjektu verejnej správy FIN 1-04 schodkový. V konečnom dôsledku (v celkovej finančnej bilancii príjmov a výdavkov za obec) bude rozpočet obce ako celku vyrovnaný.

* * *

SCHVÁLENIE ROZPOČTU ŠKOLY / ŠKOLSKÉHO ZARIADENIA
UZNESENÍM ZASTUPITEĽSTVA
–VZOR–

UZNESENIE ZASTUPITEĽSTVA

Obecné zastupiteľstvo / zastupiteľstvo samosprávneho kraja

Berie na vedomie:

Stanovisko hlavného kontrolóra k návrhu rozpočtu na rok 2013.

Obecné zastupiteľstvo / zastupiteľstvo samosprávneho kraja

Schvaľuje:

1. rozpočet obce / samosprávneho kraja (vyššieho územného celku) na rok vrátane jeho programov v členení podľa funkčnej a ekonomickej rozpočtovej klasifikácie a podľa programovej štruktúry – príloha č. 1 uznesenia zastupiteľstva.
 - a) bežný rozpočet
 - bežné príjmy
 - bežné výdavky
 - b) kapitálový rozpočet
 - kapitálové príjmy
 - kapitálové výdavky
 - c) finančné operácie
 - príjmové finančné operácie
 - výdavkové finančné operácie
2. rozpočty rozpočtových organizácií:
 - 2.1. Základná škola s materskou školou
 - a) príjmy celkom
 - b) výdavky celkom
 - v tom:
 - bežné výdavky
 - 09.1.2.1. – základné vzdelanie

610
 620
 630
 640
 09.1.1.1. – predškolská výchova
 610
 620
 630
 640
 09.5.0.1. – školský klub detí
 610
 620
 630
 640
 09.6.0.1. – zariadenie školského stravovania
 610
 620
 630
 640

c) Program: Školstvo

(ďalej podľa programovej štruktúry podľa prílohy)

2.2. Centrum voľného času

a) príjmy celkom

b) výdavky celkom

v tom:

- bežné výdavky

09.5.0.2. – zariadenie pre záujmové vzdelávanie

c) Program: Školstvo

(ďalej podľa programovej štruktúry podľa prílohy)

Obecné zastupiteľstvo / zastupiteľstvo samosprávneho kraja

Berie na vedomie:

Rozpočet obce / samosprávneho kraja (vyššieho územného celku) na roky vrátane jeho programov v členení podľa funkčnej a ekonomickej rozpočtovej klasifikácie a podľa programovej štruktúry – príloha č. 2 uznesenia zastupiteľstva.

(vzory sú len odporúčaním, nie sú záväzné)

4.2 Rozpis rozpočtu, zmeny rozpočtu a rozpočtové opatrenia

Zriaďovateľ má povinnosť po schválení rozpočtu vykonať jeho rozpis na rozpočtové organizácie a príspevkové organizácie vo svojej zriaďovateľskej pôsobnosti vrátane rozpisu výdavkov na programy programového rozpočtu.

ROZPIS ROZPOČTU NA ROZPOČTOVÚ ORGANIZÁCIU –
– ZÁKLADNÚ ŠKOLU S MATERSKOU ŠKOLOU
–VZOR–

ROZPIS ROZPOČTU NA ZÁKLADNÚ ŠKOLU S MATERSKOU ŠKOLOU

Uznesením zastupiteľstva bol schválený rozpočet, súčasťou ktorého sú aj príjmy a výdavky rozpočtových organizácií a príspevky príspevkovým organizáciám zriadených Na základe tohto uznesenia a v súlade s §12 ods.1 zákona č. 583/2004 Z. z. Vám rozpisujem rozpočet s nasledovnými záväznými ukazovateľmi:

1. Základná škola s materskou školou

a) príjmy celkom

b) výdavky celkom

v tom:

- bežné výdavky

09.1.2.1. – základné vzdelanie

610

620

630

640

09.1.1.1. – predškolská výchova

610

620

630

640

09.5.0.1. – školský klub detí

610

620

630

640

09.6.0.1. – zariadenie školského stravovania

610

620

630

640

c) Program: Školstvo

(ďalej podľa programovej štruktúry podľa prílohy)

(vzory sú len odporúčaním, nie sú záväzné)

Školy a školské zariadenia sledujú v priebehu rozpočtového roka vývoj hospodárenia podľa rozpočtu a v prípade potreby navrhujú vykonať zmeny vo svojom rozpočte, s cieľom zabezpečiť vyrovnanosť čerpania rozpočtu ku koncu rozpočtového roka.

* * *

Otázka:

Podľa zákona č. 523/2004 Z. z. škola zostavuje svoj rozpočet príjmov a výdavkov, pričom sa riadi záväznými ukazovateľmi určenými zriaďovateľom. Kto schvaľuje rozpočet školy a následne zmeny tohto rozpočtu?

Odpoveď:

Podľa zákona č. 523/2004 Z. z. škola zostavuje svoj rozpočet príjmov a výdavkov, pritom sa riadi záväznými ukazovateľmi štátneho rozpočtu určenými zákonom o štátnom rozpočte na príslušný rozpočtový rok a záväznými ukazovateľmi určenými zriaďovateľom. Rozpočet školy je súčasťou rozpočtu obce, škola je svojimi príjmami a výdavkami zapojená na rozpočet obce.

Z citovaného zákona tak vyplýva, že škola má oprávnenie zostaviť svoj rozpočet, pričom východiská rozpočtu (napr. v podobe záväzných ukazovateľov) jej určí zriaďovateľ, a to z dôvodu, že rozpočet príjmov a výdavkov rozpočtovej organizácie je súčasťou rozpočtu zriaďovateľa. V praxi to znamená, že pri schvaľovaní rozpočtu obce sa schvaľuje aj rozpočet príjmov a výdavkov školy. Oprávneným orgánom, ktorý schvaľuje rozpočet obce ako celok (a teda aj rozpočet školy), je obecné zastupiteľstvo. Obec po schválení rozpočtu ako celku má povinnosť vykonať jeho rozpis na školu. Následne škola podrobne rozpracuje schválený rozpis rozpočtu na svoje podmienky, má povinnosť zostaviť rozpočet podľa ekonomickej i funkčnej rozpočtovej klasifikácie (napr. do jednotlivých položiek a podpoložiek ekonomickej rozpočtovej klasifikácie).

Podľa zákona o obecnom zriadení zmeny rozpočtu ako celku vykonáva oprávnený orgán; tak ako rozpočet, tak aj zmeny rozpočtu schvaľuje obecné zastupiteľstvo, avšak cit. zákon dáva možnosť uznesením určiť zo strany obecného zastupiteľstva oprávnenie vykonávať zmeny rozpočtu aj starostovi obce. Z uvedeného vyplýva, že zmeny rozpočtu môžu schvaľovať dva oprávnené orgány – obecné zastupiteľstvo a starosta, a to v rozsahu, ako je určené podľa legislatívnych podmienok v konkrétnej obci. Zmeny rozpočtu sa vykonávajú rozpočtovými opatreniami.

V tejto súvislosti chcem upozorniť, že stanovenie rozsahu schvaľovania rozpočtu ako celku a schvaľovanie záväzných ukazovateľov pre školy je plne v kompetencii obce; obecné zastupiteľstvo si vymedzí, v akom rozsahu sa schvaľuje rozpočet obce, či v rozsahu kategórií, položiek alebo podpoložiek ekonomickej klasifikácie. Stanovenie tohto základného rozsahu je východiskom pri určení kompetencií pri schvaľovaní zmien rozpočtu; ak obecné zastupiteľstvo schvaľuje rozpočet napr. na úrovni jednotlivých podpoložiek, zmeny rozpočtu schvaľuje obecné zastupiteľstvo pri zmene a úprave rozpočtu každej podpoložky, ak však obecné zastupiteľstvo schvaľuje rozpočet obce napr. na úrovni položiek, zmeny rozpočtu v rámci jednotlivých podpoložiek bez zmeny položky ekonomickej klasifikácie obecné zastupiteľstvo schvaľovať nemusí.

Odporúčam, aby tieto skutočnosti boli presne vymedzené a vyšpecifikované napr. v zásadách rozpočtového hospodárenia, aby jednotlivé subjekty v rozpočtovom procese mali presne stanovené pravidlá postupu pri zostavovaní a schvaľovaní rozpočtu ako celku (t. j. aj rozpočtu RO), ako aj pri vykonávaní a schvaľovaní jeho zmien.

* * *

ZMENA ROZPOČTU
–VZOR–

UZNESENIE ZASTUPITEĽSTVA K ZMENE ROZPOČTU

Obecné zastupiteľstvo / zastupiteľstvo samosprávneho kraja

Schvaľuje:

1. Zmenu rozpočtu školy/ školského zariadenia vykonanú rozpočtovým opatrením podľa § 14 ods. 2 písm. a) zákona č. 583/2004 Z. z., konkrétne presun rozpočtovaných prostriedkov v rámci schváleného rozpočtu, pričom sa nemenia celkové príjmy a celkové výdavky nasledovne:

Program	Funkčná klasifikácia	Ekonomická klasifikácia	Slovné označenie	Suma rozpočtovaných príjmov/výdavkov

2. Zmenu rozpočtu školy/ školského zariadenia vykonanú rozpočtovým opatrením podľa § 14 ods. 2 písm. b) zákona č. 583/2004 Z. z., konkrétne povolené prekročenie výdavkov pri dosiahnutí vyšších príjmov

Príjmy:

Ekonomická klasifikácia	Slovné označenie	Suma rozpočtovaných príjmov	Suma navýšených príjmov

Výdavky:

Program	Funkčná klasifikácia	Ekonomická klasifikácia	Slovné označenie	Suma rozpočtovaných výdavkov	Suma navýšených výdavkov

(vzory sú len odporúčaním, nie sú záväzné)

4.3 Rozpočtové provizorium

Rozpočet školy a školského zariadenia je súčasťou rozpočtu zriaďovateľa; ak sa rozpočet na nasledujúci rozpočtový rok neschváli, hospodári sa podľa rozpočtu predchádzajúceho rozpočtového roka, pričom výdavky uskutočnené počas rozpočtového provizória nesmú v každom mesiaci rozpočtového roka prekročiť 1/12 celkových výdavkov rozpočtu predchádzajúceho rozpočtového roka. Výnimku tvoria výdavky uskutočnené počas rozpočtového provizória, ktoré sa uhrádzajú v súlade s termínmi splácania dohodnutými v predchádzajúcom rozpočtovom roku a výdavky uskutočnené počas rozpočtového provizória na povinnú úhradu podľa osobitných predpisov.

Rozpočtové príjmy a výdavky uskutočnené počas rozpočtového provizória sa účtujú s rozpočtom po jeho schválení.